

# РЕШЕНИЕ

№ 1217

гр. В., 14.10.2022 г.

## В ИМЕТО НА НАРОДА

**ОКРЪЖЕН СЪД – В., IX СЪСТАВ**, в публично заседание на шести октомври през две хиляди двадесет и втора година в следния състав:

Председател: Д.С.

при участието на секретаря Д.Д.Г.  
като разглежда докладваното от Д.С. Гражданско дело № 20213100103109 по описа за 2021 година

за да се произнесе, взе предвид следното:

Предявен е иск с правно основание чл. 49 от ЗЗД от **В. Н. Н.** срещу **Прокуратурата на Р.Б.** за заплащане на сумата от **50 000 (петдесет хиляди) лв.**, представляваща обезщетение за неимуществени вреди – напрегнатост и отчаяност, накърнено чувство за справедливост, вследствие на Постановление от 16.12.2021г. на прокурор при ВРП с предложение за освобождаване от наказателна отговорност и налагане на административно наказание, с което на извършителя на престъпление срещу ищеца по ДП № 348/2018 г. ПП ОД МВР В., пр. пр. № 7170/2018 г. на ВРП, не е повдигнато правилното според ищеца обвинение за умишлено престъпление, ведно със законната лихва от 16.12.2021 г. до окончателното изплащане.

В исковата си молба ищецът твърди, че е пострадал от престъпление, за което е образувано ДП № 348/2018 г. ПП ОД МВР В., пр. пр. № 7170/2018 г. на ВРП. Сочи, че от събраните по досъдебното производство доказателства е видно, че деецът е извършил умишлено престъпление, като целенасочено е блъснал с лекия си автомобил колоездача – ищец. Въпреки това прокурорът при ВРП К.К. издава Постановление от 16.12.2021г. на прокурор при ВРП с предложение за освобождаване от наказателна отговорност и налагане на административно наказание, с което на деецът не му е наложено наказание, адекватно на извършеното от него. Счита, че за неправомерните действия на прокурорът при ВРП К.К. отговаря Прокуратурата на Р.Б.. Претендира

законната лихва върху главницата, считано от 18.12.2019 г. до окончателното ѝ изплащане. Претендират се и направените по делото разноски.

Ответникът Прокуратурата на Р.Б. депозира отговор на исковата молба в срока по чл. 131 от ГПК, като оспорва изцяло искът като неоснователен. Твърди се, че гражданският съд няма право да преценява противоправността на деянието, извършено от прокурор, а магистратите не носят наказателна и гражданска отговорност. Те действат съгласно законите и вътрешното си убеждение и е налице ред за обжалване на действията им – чл. 143 от ЗСВ. Счита, че не се доказват предпоставките за възникване на отговорността по чл. 49 от ЗЗД.

В с.з. ищецът поддържа иска си и моли за уважаването му, а ответникът поддържа отговора и моли за отхвърляне на иска.

Съдът, след преценка на събраните по делото доказателства с оглед разпоредбата на чл. 235 от ГПК, приема за установено от фактическа страна следното:

От събраните по делото доказателства се установява, че ищецът е пострадал велосипедист при ПТП, състояло се на 04.06.2018г., видно от протокол и албум за извършен оглед на местопроизшествие. В ДП № 348/2018 г. ПП ОД МВР В., са извършени следствени действия, като е изготвена и СТЕ, която да изясни механизма на ПТП. На обвиняемия М.С.И. е повдигнато обвинение по чл. 343 ал. 1 б.Б, пр. 2 във вр. с чл. 242 ал.1 пр. 3 от НК, срещу което е подадена жалба от ищеца на 25.10.2021г. Въпреки жалбата прокурор при ВРП К.К. издава Постановление от 16.12.2021г. с предложение за освобождаване от наказателна отговорност и налагане на административно наказание на М.С.И..

При така установената фактическа обстановка, съдът направи следните правни изводи:

На основание чл. 7 от Конституцията на Р.Б., държавата отговаря пряко за вреди, причинени от незаконни актове или действия на нейни органи и длъжностни лица. Когато тази отговорност не може да бъде реализирана по ЗОДОВ - специалния закон, уреждащ отговорността на държавата при участие в процеса на съответните държавни органи като нейни процесуални субституенти, отговорността за вреди се реализира на основание чл. 49 ЗЗД. /Решение № 110 от 14.06.2013 г. на ВКС по гр. д. № 93/2012 г., IV г. о., ГК, докладчик председателят С.Ч./

Вън от отговорността по ЗОДОВ, когато отговорността на Държавата се реализира по реда на чл. 49 ЗЗД, по тези искове Държавата може да се представлява и от процесуален субституент - държавният орган, който отговаря за поведението на длъжностното лице, пряк причинител на вредата

или с когото прякът причинител на вредата е в служебно или трудово правоотношение. Процесуално легитимирана като ответник по иск за вреди от действията на полицията и разследващите органи е и прокуратурата, когато отговорността за вредите излиза извън приложното поле на ЗОДОВ /Решение № 300 от 9.01.2019 г. на ВКС по гр. д. № 2262/2018 г., IV г. о., ГК, докладчик председателят Б.Б./

Предявеният в настоящото дело иск намира правното си основание в разпоредбата на чл. 49 от ЗЗД, доколкото се претендира отговорността на ответника в качеството му на органа, възложил на своите служители работа, за вредите, причинени от тези лица при или по повод изпълнението на тази работа. Тази отговорност има обезпечително-гаранционна функция, тя не произтича от вината на възложилия работата. Причинителят на вредата обаче отговаря по основания състав на чл. 45 от ЗЗД, поради което, за да бъде уважен искът по чл. 49 във вр. с чл. 45 от ЗЗД, е необходимо да бъдат доказани от ищеца всички предпоставки за възникване на деликтната отговорност, а именно: противоправно поведение на служител на ответника, вреди, причинна връзка между вредите и противоправното поведение на физическото лице и вина. Вината, съгласно нормата на чл. 45 ал. 2 от ЗЗД, се предполага до доказване на противното. Въведената оборима презумпция по чл. 45 ал. 2 от ЗЗД, подлежи на оборване от ответника.

В процесния случай липсва първият елемент от състава на деликтната отговорност, а именно противоправно поведение. Поведението, което се сочи в настоящия случай като противоправно, е издаването на Постановление от 16.12.2021г. на прокурор при ВРП с предложение за освобождаване от наказателна отговорност и налагане на административно наказание от прокурор при ВРС. За да бъде същото противоправно е необходимо посоченото действие да нарушава конкретна правна норма или общото правило да не се вреди другиму. Не се твърди от ищеца и не се установява в настоящото производство да е нарушена конкретна правна норма, нито е нарушено общото правило да не се вреди другиму. Издаването на посоченото Постановление е в рамките на законово определената основна функция на Прокуратурата да ръководи разследването и да привлича към отговорност лицата, които са извършили престъпления, както и да поддържа обвинението по дела от общ характер. В рамките на посочената функция само и единствено прокурорът може да реши какво обвинение да повдигне срещу едно лице, съответно да не повдига обвинение, като това той прави въз основа на установената фактическа обстановка чрез събиране на доказателства в досъдебното производство и въз основа на компетентната си правна преценка. Преценката му е самостоятелна и може да бъде контролирана само по реда на чл. 143 от ЗСВ чрез обжалване на акта пред непосредствено по-

горестоящата прокуратура, а в случай, че актовете му подлежат на съдебен контрол /в конкретния случай акта не подлежи на съдебен контрол/ - от наказателния съд в определено наказателно производство. Гражданският съд няма правомощия в нито едно гражданско производство да преценява дали следва да бъде повдигнато обвинение и в какво престъпление. Оттук няма как да бъде установена „противоправност“ на акта на прокурора. Дори и да бъде отменен или изменен един прокурорски акт по реда на чл. 143 от ЗСВ, същият би могъл да бъде неправилен /доколкото по-горестоящата прокуратура евентуално прецени, че не е правилно приложен закона и обвинението следва да е за различно престъпление/, но не би могъл да бъде противоправен, доколкото същият е издаден в рамките на законовите правомощия на Прокуратурата и съответния прокурор.

Що се отнася до втората предпоставка, а именно вредите, съдът намира, че същите не са доказани в настоящото производство, като въпреки изричните указания на съда, ищецът не е ангажирал доказателства.

Съгласно трайната практика на ВКС, отговорността на ответника е за реално претърпени вреди, които следва да се докажат за всяко конкретно нарушение, а не само да се предполага настъпването им. /Решение № 117 от 12.02.2009 г. на ВКС по гр. д. № 6004/2007 г., I г. о., ГК, докладчик съдията Л.Р./

Обезщетението за вреди от деликт е за увреждане на неимуществени права, блага или правно защитими интереси. Когато се твърди причиняване на конкретни неимуществени вреди, съдът може да уважи исковете само при успешно проведено главно и пълно доказване на вредите и причинната връзка. В тежест на пострадалия е да докаже засягането на съответното благо. В този случай е в тежест на пострадалия да докаже всяко свое негативно изживяване /Решение № 38 от 7.03.2018 г. на ВКС по гр. д. № 2126/2017 г., IV г. о., ГК, докладчик председателят В.Р./ Съдът е длъжен да прецени всички доказателства по делото и доводите на страните по свое вътрешно убеждение и в рамките на твърдените фактически обстоятелства, като всяка от страните носи тежестта на доказване на фактите, от които черпи изгодни за себе си последици. /Решение № 13 от 3.02.2022 г. на ВКС по гр. д. № 1979/2021 г., IV г. о., ГК, докладчик съдията Е.В./

Липсата на доказани вреди, както и противоправно поведение, прави безсмислено коментирането на причинна връзка между двете. Поради липсата на предпоставките за възникване на отговорността на ответника, искът следва да бъде отхвърлен като неоснователен и недоказан.

Ответникът е отправил искане за присъждане на разноски, поради което и такива следва да бъдат присъдени.

Държавата участва в съдебни производства по граждански спорове за обезщетение за вреди по ЗОДОВ чрез процесуален субституент - органът, от чиито незаконни актове, действия или бездействия са причинени вредите. В производствата по иски за вреди, причинени от държавата, прокуратурата действа в публичното си качество (тогава тя не дължи съдебни такси) и се представлява от прокурор при съответната прокуратура, а по иски с предмет правоотношения, които произтичат от нейното участие като равнопоставен гражданскоправен субект в гражданския оборот - по сключени договори за услуги или доставка на стоки, в трудовите правоотношения и др. под., в т.ч. и по иски по чл. 49 от ЗЗД (в тези случаи тя дължи съдебни такси) прокуратурата може да се представлява от юрисконсулт и съответно ѝ се дължат разноски в т.ч. за юрисконсултско възнаграждение. /Решение № 16 от 2.03.2021 г. на ВКС по гр. д. № 1914/2020 г., IV г. о., ГК, докладчик председателят Б.Б./. С оглед на посочената съдебна практика в полза на ответника следва да бъде присъдено юрисконсултско възнаграждение, доколкото прокуратурата е представлявана от юрисконсулт, като размерът се определя от съда по реда на чл. 25 ал. 2 р. с ал. 1 от Наредба за заплащането на правната помощ в размер на 150лв.

Фактът, че ищецът е освободен от такси и разноски по делото /предварителното им внасяне в полза на съда/, не изключва отговорността му за разноски спрямо другата страна, на основание чл. 78 от ГПК.

Мотивиран от гореизложеното, съдът

## **РЕШИ:**

**ОТХВЪРЛЯ** иска на **В. Н. Н.**, ЕГН \*\*\*\*\*, от с. К., общ. В., обл. В., срещу **Прокуратурата на Р.Б.**, представлявана от Главния прокурор на РБ, с административен адрес гр. \*\*\*\*\*, за заплащане на сумата от **50 000 (петдесет хиляди) лв.**, представляваща обезщетение за неимуществени вреди – напрегнатост и отчаяност, накърнено чувство за справедливост, вследствие на Постановление от 16.12.2021г. на прокурор при ВРП с предложение за освобождаване от наказателна отговорност и налагане на административно наказание, с което на извършителя на престъпление срещу ищеца по ДП № 348/2018 г. ПП ОД МВР В., пр. пр. № 7170/2018 г. на ВРП, не е повдигнато правилното според ищеца обвинение за умишлено престъпление, ведно със законната лихва от 16.12.2021 г. до окончателното изплащане, на основание чл. 49 от ЗЗД във вр. с чл. 45 от ЗЗД.

**ОСЪЖДА В. Н. Н.**, ЕГН \*\*\*\*\*, от с. К., общ. В., обл. В. **ДА ЗАПЛАТИ** на **Прокуратурата на Р.Б.**, представлявана от Главния прокурор

на РБ, с административен адрес гр. \*\*\*\*\*, сумата от **150 лв. (сто и петдесет лева)**, представляваща разноси по делото за юрисконсултско възнаграждение, на основание чл. 78 ал. 8 от ГПК във вр. с чл. 25 от Наредба за заплащането на правната помощ.

**РЕШЕНИЕТО** може да бъде обжалвано пред В. апелативен съд в двуседмичен срок от връчването му.

Съдия при Окръжен съд – В.: \_\_\_\_\_